

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 16 maj 2016
Nr. ref.: RK939/16

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI112/15

Parashtrues

Feride Bulliqi dhe të tjerët

Vlerësim i kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 1/2015, të 10 prillit 2015

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Feride, Nezaqete, Smajl, Veton, Mirvete, Agim dhe Merita Bulliqi me banim në Prishtinë, komuna e Prishtinës - Kosovë (në tekstin e mëtejme: parashtruesit e kërkesës). Parashtruesit e kërkesës përfaqësohen nga z. Selatin Ahmeti, avokat në Prishtinë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesit e kërkesës e kontestojnë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 1/2015, të 10 prillit 2015, i cili u është dorëzuar atyre më 4 qershor 2015.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të kontestuar, me të cilin pretendohet të jetë shkelur neni 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës dhe në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejme: Ligji).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 27 gusht 2015, parashtruesit e dorëzuan kërkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejme: Gjykata).
6. Më 14 shtator 2015, Kryetarja caktoi gjyqtarin Almiro Rodrigues gjyqtar raportues dhe Kolegjin shqyrtues, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Ivan Čukalović dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 23 shtator 2015, Gjykata njoftoi parashtruesit e kërkesës për regjistrimin e kërkesës dhe kërkoi nga ata të dorëzojnë autorizimin për përfaqësim në Gjykatë.
8. Më 12 tetor 2015, parashtruesit e kërkesës dorëzuan në Gjykatë autorizimin e kërkuar.
9. Më 15 tetor 2015, Gjykata ia dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
10. Të njëjtën ditë, Gjykata kërkoi nga Gjykata Themelore në Prishtinë të dorëzojë një kopje të fletëkthesës, që tregon ditën në të cilën parashtruesve të kërkesës u është dorëzuar aktgjykimi i kontestuar.
11. Më 20 tetor 2015, Gjykata pranoi dokumentin e kërkuar, që tregon se parashtruesve të kërkesës u është dorëzuar aktgjykimi i Gjykatës Supreme më 4 qershor 2015.
12. Më 13 prill 2016, Kolegji shqyrtues shqyrtoi raportin e gjyqtarit raportues dhe njëzëri i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përmbledhja e fakteve

13. Fehmi Bulliqi, paraardhësi i parashtruesve të kërkesës, ishte punonjës i Elektroekonomisë së Kosovës, përkatësisht Elektroekonomisë së Serbisë, Mihja Sipërfaqësore në Bellaqevc (në tekstin e mëtejme: Elektroekonomia).
14. Më 22 nëntor 1993, Fehmi Bulliqi dhe të punësuarit e tjerë vdiqën si pasojë e një aksidenti të trafikut në rrugën për në punë, që kishte ndodhur më 23 gusht 1993.
15. I ndjeri Fehmi Bulliqi la pas gruan e tij, parashtruesen e kërkesës Feride, dhe fëmijët e tij, parashtruesit e kërkesës: Nezaqete, Smajl, Veton, Mirvete, Agim dhe Merita Bulliqi.
16. Më 25 gusht 1993, ishte lidhur një marrëveshje në mes të Kompanisë së Sigurimeve “Kosova” në Prishtinë dhe Elektroekonomisë për kompensimin e dëmeve familjeve të personave të vdekur në aksident.
17. Më 17 korrik 1996, parashtruesit e kërkesës parashtruan padi në Gjykatën Komunale në Prishtinë, pasi që Elektroekonomia nuk e pagoi kompensimin e kontraktuar. Rasti është regjistruar me numër C. nr. 1066/96, por kishte humbur dhe nuk ishte përfunduar.
18. Në atë kohë, parashtruesit e kërkesës kishin parashtruar padi kundër “Autotransportit”, që ishte Njësi punuese e Elektroekonomisë.
19. Më 6 korrik 2005, parashtruesit e kërkesës kërkuan përtëritjen dhe vazhdimin e rastit. Rasti i ri është regjistruar atëherë me numrin C. nr. 1535/05.
20. Parashtruesit e kërkesës e zgjeruan padinë në këtë procedurë për të përfshirë edhe Elektroekonominë si të paditur, si trashëgimtare ligjore të ish-Elektroekonomisë (në tekstin e mëtejme: KEK-u). Parashtruesit konsideruan se të dy subjektet, KEK-u dhe “Autotransporti”, kishin përgjegjësi të përbashkët për të kompensuar dëmin.
21. Më 9 shkurt 2010, Gjykata Komunale (C. nr. 1535/2005) konkludoi se KEK-u ishte përgjegjës për të kompensuar dëmin, pasi që KEK-u ishte trashëgimtar dhe pasardhës ligjor i Elektroekonomisë së Kosovës. Padia kundër “Autotransportit” u refuzua për shkak të mungesës së legjitimitetit pasiv.
22. Në një datë të pacaktuar, KEK-u parashtrroi ankesë në Gjykatën e Apelit, duke pretenduar se *“për të gjitha shkaqet ankimore të parapara me dispozitat e nenit 181 par. 1 pika a), b) dhe c) të LPK [Ligji për Procedurën Kontestimore]”*.
23. Më 4 shtator 2014, Gjykata e Apelit (Aktgjykimi Ac. nr. 1984/2012) refuzoi si të pabazuar ankesën e KEK-ut dhe vërtetoi aktgjykimin e Gjykatës Komunale, duke konkluduar se *“kompensimi i dëmit (...) është i drejtë dhe i arsyeshëm”*.

24. KEK-u parashtroi revizion në Gjykatën Supreme, duke pretenduar “shkelje esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale”.
25. Më 10 prill 2015, Gjykata Supreme (Aktgjykimi Rev. nr. 1/2015) aprovoi revizionin e KEK-ut dhe ndryshoi aktgjykimet e Gjykatës Komunale dhe të Gjykatës së Apelit.
26. Në aktgjykimin e saj, Gjykata Supreme konstatoi si në vijim:

“Në vitin 1990, subjekti Elektroekonomia e Kosovës dhunshëm është integruar në Elektroekonominë e Serbisë dhe nga ai moment ka pushuar të ekzistojë si person juridik (...). Ndërsa e paditura e dytë [Autotransporti] është regjistruar si shoqëri aksionare më datë 10.3.2006 pa ndonjë specifikë tjetër”.

“Në shkresat e lëndës nuk ka prova se të paditurat kanë trashëguar edhe obligimet nga EES dhe “Autotransporti” nga koha e masës së dhunshme e kohës së paraluftës, d.m.th. se ky subjekt nuk ka kontinuitet juridik me subjektin e mëparshëm i cili ka marrë obligimin e kompensimit të dëmit për pasojat e fatkeqësisë së komunikacionit që ka ndodhur më 23.8.1993. Të paditurat nuk mund të trajtohen si përgjegjëse për pasojat e shkaktuara në kohën kur ato nuk kanë ekzistuar si subjekt juridik në Kosovë”.

“Të paditurat [...] nuk kanë legjitimitet pasiv, ngase pala ka legjitimitet lëndor vetëm nëse është pjesëmarrëse e marrëdhënies materialo-juridike, nga e cila ka lindur kontesti, andaj të paditurat nuk kanë detyrim për kompensimin e dëmit sipas këreksëpadisë së paditësve, ngase të paditurave u mungon legjitimiteti pasiv”.

“Nuk ekziston asnjë bazë juridike për ekzistimin e ndonjë suksesioni juridik në mes të paditurave dhe ish subjektit i cili është paditur në vitin 1996. Të paditurat nuk kanë trashëguar detyrimet nga ish subjekti dhe si të tilla nuk kanë legjitimitet pasiv”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

27. Parashtruesit e kërkesës pretendojnë se me aktgjykimin e kontestuar ishin shkelur të drejtat për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, siç garantohen me nenin 31 të Kushtetutës.
28. Në lidhje me këtë, parashtruesit e kërkesës pretendojnë se me aktgjykimin e kontestuar ishin shkelur të drejtat, sepse “Gjykata Supreme e Kosovës mbi gjendjen e tillë të vërtetuar faktike gabimisht është zbatuar e drejta materiale”.
29. Parashtruesit e kërkesës, më tej, arsyetojnë se “e paditura – KEK-u dhe ‘Autotransporti’ kanë trashëguar të gjitha pasuritë e tyre, dhe për këtë arsye është obligim i tyre për t’i kompensuar paditësit për dëmet për shkak se ata

përdorin thëngjillin e Elektro Ekonomisë së Kosovës, mjetet themelore, ndërtesën dhe të gjithë pronën, pa marrë parasysh kur ajo ishte regjistruar dhe ndryshoi emrin si një subjekt i ri”.

30. Parashtruesit kërkojnë nga Gjykata që të konfirmojë se aktgjykimi i Gjykatës Supreme kishte shkelur të drejtën kushtetuese të parashtruesve për gjykim të drejtë dhe të paanshëm dhe t'i deklarojë si të drejtë dhe të paanshëm aktgjykimet e Gjykatës Komunale në Prishtinë dhe të Gjykatës së Apelit.

Pranueshmëria e kërkesës

31. Gjykata së pari vlerëson nëse parashtruesit i kanë plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.

32. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet paragrafit 7, të nenit 113 [Juridiksioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, i cili përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

33. Gjykata i referohet nenit 48 [Saktësimi i kërkesës] të Ligjit, i cili parasheh:

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësisht se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj”.

34. Gjykata, më tej, i referohet rregullit 36 [Kriteret e pranueshmërisë] të Rregullores së punës, i cili parasheh:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

[...]

d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

d) parashtruesi nuk dëshmon në mënyrë të mjaftueshme pretendimin e tij”.

35. Gjykata rikujton se parashtruesit e kërkesës pretendojnë se aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme kishte shkelur të drejtën e tyre për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, “sepse Gjykata Supreme e Kosovës mbi gjendjen e tillë të vërtetuar faktike gabimisht është zbatuar e drejta materiale”.

36. Megjithatë, Gjykata konsideron se parashtruesit e kërkesës thjeshtë deklarojnë se ka pasur shkelje të së drejtës së tyre kushtetuese për gjykim të drejtë dhe të paanshëm, pa shpjeguar si dhe pse faktet e paraqitura nga ata përbëjnë shkelje të së drejtës së tyre kushtetuese në të cilën ata ishin thirrur. Ata nuk kishin dorëzuar asnjë dëshmi *prima facie*, që do të tregonte shkeljen e të drejtave të tyre kushtetuese (Shih, *Vanek kundër Republikës së Sllovakisë*, nr. 53363/99, GJEDNJ, Vendim i 31 majit 2005).
37. Gjykata rithekson se, për të ekzistuar një rast në lidhje me shkelje kushtetuese, parashtruesit duhet të dëshmojnë dhe të provojnë se procedurat në Gjykatën Supreme, të shikuara në tërësinë e tyre, nuk janë kryer në mënyrë të drejtë dhe në përputhje me kërkesat e një gjykimi të drejtë, ose shkelje të tjera të të drejtave kushtetuese janë bërë nga Gjykata Supreme (Shih rastin *Shub kundër Litanisë*, nr. 17064/06, GJEDNJ, Vendimi i 30 qershorit 2009).
38. Gjykata vëren se Gjykata Supreme konkludoi se “*në shkresat e lëndës nuk ka prova se të paditurat kanë trashëguar edhe obligimet nga EES dhe “Autotransporti” [...]. Të paditurat nuk mund të trajtohen si përgjegjëse për pasojat e shkaktuara në kohën kur ato nuk kanë ekzistuar si subjekt juridik në Kosovë*”.
39. Gjykata konsideron se aktgjykimi i Gjykatës Supreme është i drejtë dhe i arsyetuar. Në fakt, ai tërësisht shpjegon pse revizioni ishte refuzuar si i pabazuar për shkak të mungesës së legjitimitetit pasiv të të paditurave dhe, rrjedhimisht, aktgjykimet e gjykatave të shkallëve më të ulëta ishin ndryshuar. Parashtruesi i kërkesës nuk ka shpjeguar si dhe pse përfundimi i Gjykatës Supreme për mungesë të legjitimitetit pasiv kishin shkelur të drejtën për gjykim të drejtë dhe të paanshëm.
40. Gjykata konstaton se parashtruesit e kërkesës nuk kanë dëshmuar dhe provuar pretendimin e tyre mbi një bazë kushtetuese; përkundrazi, ata kanë mbyllur diskutimin për zbatimin e të drejtës materiale bazuar në gjendjen e vërtetuar gabimisht të gjendjes faktike, të cilat janë të natyrës së ligjshmërisë dhe bien nën juridiksionin e gjykatave të rregullta.
41. Në këtë drejtim, Gjykata thekson se nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të merret me gabimet e faktit ose të ligjit (ligjshmëria) që pretendohet të jenë bërë nga Gjykata Supreme, përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura nga Kushtetuta (kushtetutshmëria).
42. Prandaj, Gjykata konsideron se aktgjykimi i kontestuar i Gjykatës Supreme përmban të gjitha arsyet e nevojshme në të cilat është bazuar, në pajtim me kërkesat e nenit 31 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së.
43. Gjykata, edhe pse pranon rezultatin e pafavorshëm për parashtruesit e kërkesës, thekson më tej se ajo nuk është e autorizuar dhe as që është detyrë e saj sipas Kushtetutës të veprojë si gjykatë e shkallës së katërt në lidhje me vendimet që merren nga Gjykata Supreme për mungesën e legjitimitetit pasiv

të të paditurave. Është roli i gjykatave të rregullta që të interpretojnë dhe të zbatojnë rregullat përkatëse të së drejtës procedurale dhe materiale (Shih rastin *Garcia Ruiz kundër Spanjës*, Nr. 30544/96, GJEDNJ, Aktgjykimi i 21 janarit 1999, dhe shih gjithashtu rastin KI70/11, parashtrues të kërkesës *Faik Hima, Magbule Hima dhe Besart Hima*, Aktvendim për papranueshmëri, i 16 dhjetorit 2011).

44. Për arsyet e lartpërmendura, Gjykata konkludon se parashtruesit e kërkesës nuk kanë mbështetur dhe provuar mjaftueshëm pretendimin e tyre dhe, për këtë arsye, kërkesa është e papranueshme si qartazi e pabazuar në baza kushtetuese.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenet 20 dhe 48 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) d) dhe 2) d) të Rregullores së punës, në seancën e mbajtur më 13 prill 2016, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T' UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20. 4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

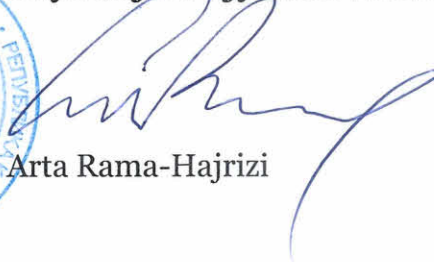
Gjyqtari raportues

Almiro Rodrigues

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi